BAGILLA
20
Larunbata
Bilbao, 1936

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA

Bilbao'kua	9,00	ifko.	iru ile.
Bilbao'atazkua ...	11,25	»	»
Idazki-itunmena ...	62,00	»	urtez
Atzefijetakuak ...	112,50	»	»

Beldayen itunduba

XXIV urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17,1.° || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 7.327 zenbakija

Gayak

JOSU'REN BIJOTZ DEUNA

Josu'ren Bijotz Deuna'ren jaya, atzo ospatu zan.

Eta emen, Bilbao'n, ospe aundijaz ospatu be.

Eguna be, atzo, aspaldiko ederenetarikua egin eban: eguzkitsuba, ta argija.

Txadon - jualiak, goxian goxetik "dingilin-dangalaka" asita, deyak-dei egin eutsubezan, eta notiñak - notin txadonetaratu.

Jaunaftze ugarijak egiñaz, Josu'ren Bijotz Deuna'rentzako oneraspena, agirijan imiñi zan.

Eta txadonetatik at be, Josu'ren Bijotz Deuna'rentzako oneraspen ori, agirijan ikusten zan.

Txaldiak-ziaf igitu gintzazan, ba; etxietako txeigo - kiyuetarantz begira jafi, ta euretan oyalak-oyal ikusi.

Oyalok margo mueta askotakuak ixan ziran.

Baña gustijak Bijotz batentzako oneraspenak txeiguetaratubak: Josu'ren Bijotz Deuna'ren yakon oneraspenak.

Euzkadi, zorijonez, España "katolikoaren" aldeziak baño fedetsuagua da, be, uskurtza gauzetan naikua ondo dago.

Emengo uskurtzaletasuna, baña, benetako orokafen zorijonerako, efiketa mutsu bako uskurtzaletasuna da. Eta uskurtzea benetakua izango ba-da, efiketa-kutsu bakua ixan biaf da.

Ikaspidetzat idazten dogun au, emen eta emendik at "katoliku"-eredu agertuten yakuzan izpafingiej irakufiazo gura geunkije.

Benetako uskurtzale agertu gura dauanak, esanak batera, egiñenak erabili biaf dauz, ba.

Bestelan, esanak Josu - bidetik eta egiñenak txefenaren bidetik dabiltzen artian, "katoliku"-eredu agertu biafian, "judas"-eredu agertuko dira.

Eta bide ori jarraitzia, norberen buruba atzipetuten ibiltia da.

¡Atzoko jaya bide zala euzkotafak erakutsi eben uskufzaletasunaren ederaf! ¡España "katolikoak" beste ofen beste egin al-ba'leu...!

CENTRO VASCO'N

Igazi dan egubenian oguzi eban Landaburu'taf Pantzeska Jabier'ak iragafita egon zan itzaldija.

Itzaldijaren iragafkijak eruanda, Centro Vasco'ko areto nausija, entzule bete-bete egiñda ikusi zan.

Landaburu eletari argijak oguzi ixan eban itzaldija entzungafija ixan be ixan zan.

Landaburu'ren itzaldija, iragafita be alantxe eguan-eta, XIX mendian Araba'k ixan ebazan Foru-aldezlerik agirikuenen lana azteftuteko ixan zan.

Eta bai Landaburu'k azteftu be.

Lopez Balasi, Gazteiz'ko endore ixan zanagandik asita, Egaña'taf Kepa, Ayala'taf Pantzeska Jon, Ortiz Zarate'taf Efamon, Moratza'taf Matai Benin eta Martinez Aragon'daf Domeka'ren aldirafteko foru-aldezle ofein lana, ziaztasun gustijaz azteftu euskun.

Beste arabaf gixon ospetsu batzuk be atatu euskuzan: Olano ta abaf. Ara baf foru-aldezle gusti areik egin ixan eben lana, abeftzale-antzekua zala be.

Baña, eletarijaren eretxiz, etzan ixan gaufko abeftzaletasunaz bardinduteko añakua.

Gaufko abeftzaletasunak euzkotafen eskubidiak beste era batera ikusten dauz, ikusi be.

Gaufko abeftzale eurek abefija eza gututeko, beste argi-bide batzubek dabez. Arana-Goiri'taf Sabin Irakasle argijak irakatsi ixan ebazan argibidiak.

Landaburu eletari gastiaren itzaldi sakona, Bilbao gustijan entzungo eben, ifatiz edatuba ixan zan-eta.

Amatu ebanian, ibazi be baña, txaluak txalo entzun ebazan.

GAUR GABIAN

Gauf gabian, edo ilunabaftxuban, uri onetako Emakume Abeftzale-Bazkuna'k aretuan, antzerki-jai bat ixango da. Ona, emen, bertan antzeztuko dabezan antzezkixunak: "Maite-Itxulika" ta "Calabazas".

Lenengua, Euta-Aburto'taf Imanol idazle trebiarena dogu. Bigafena, bafiz, Varela-Zumeltza anayena.

URIBITARTE'TAR IBON.

Zer gura leuken olerkariak...

¡Sabin, ene Sabin, olefkari ba'nintz
esango neuke gauf bafuko mingotsa!
Zeure ilobi ori ain txiro ta baldaf,
itxaso-ertzean orain ikustean
gurari bizi bat sortzen yat gogoan!
Biafba, begiok eztabe ikusiko
baketasun ofek daukon goitasuna;
edo txirotasunak daukon ufe-antza.
Zeuk edo zeureak emen gorde eben
gorputz ilezkofoi, zeure soin argia,
lufpe otz onexek altzuan zaukoz-ta.
Itxasoko soñu ixildu-bakoak
ta aize labanak zeugana yatortzuz...
Euren soñu ofeik zeure otoitz dira!
Bai Sabin, toki au maitagafi yaku,
auxe da ba, zeure gorputz gordeleku!
Baña gogo onek geyago nai leuke:
Afi zuri ta ufez oroigalu itxela!
Kanpotaf gustiak jakin dagientzat
afiaren bidez zeure ixen aundia!
Jayo zintzan toki, Abando maitian,
Aiztu barik daukun Sabin-Etxea' atan.
Ikusi nai geunke zeure Irudi deuna!
Bai, Sabin! ez ezetz esan apalkiro,
abeftzaliok zof dautsogu trixe!
Baña ederena ixan bedi gero,
urtian urtian umetxu kutunak
oroigalu ori betetu dagijen
ifi garbijakaz, lora lirañakaz;
eta zaf garanok geure negafakaz.
Olantxe eskef ona emongo dautzugu
zeu zara ba gentzat Gaizkale andia.

卐 卐 卐

Euzkoak! denpora asko joan dira
gurari au neugan sortu yatanetik.
Ilobi txiro au dakustan unean
bijotz gustia, be, taupadaka daukot.
Geyago nai geunke! Zerbait egin dai-(gun!
arpegia gofiz eztedin geratu.
Gixon altzu danai egiten dautsoez
orogai edefak afiz eta ufez.
Geure diru dana urten bedi arin
Sabin'en gomuta afiz goraltzeko!
Itxaso-ertzean apal-apal datza
goizeko lañuak jagiten dirala.
Sabin! abefiko seme argiena
gixa-irudirik ederena zeutzat!
Euzkadi'ko danak ikusi begije
zeure biotzaren zintzotasun deuna!
Argiak jo zindun uritxuan bertan
egin bear dogu zeure gomutea.
¡Ori gura leuke olefkari bat...!

ERLETXUE.

¿Zeren billa?

Haile Selassie, Abisinia'ko kaisar gaxoa, eretxi baten gizon zur ta zuzena, ikusirik italitafen dolorkeri ta izkilu edenduen aufean alperfik emoten ebezan bizijak bere abefijan abisini'taf gudari kementsuak, London'era etori zan laguntasun biña, bere efi zoritxafekoan eskubide ta zuzenbide jatofizkoa aldeztuten.

Ara eldu zanean, afera edefa egin eutsela ingelesak, zirauskuen ludiko izpafingijak, eta bearbada, txalo ta afera begiko aren oyartzunak poztuko eban bere biotz samiñdua, ames gozoen bere biotz gaixoen eskintza argaletan uste osa ipiñi-ta.

Ontzi ederenetan eta ospe itzalezko oparijak egin eutsezan bide gustijan, baita gertuen ingeles ofea London'en biziteko; baña igaro dira egunak eta ostenduten diran inguruan antzera doyaz ostenduten bere abefi eskubide, ospe ta izena, eta baliteke erabat etzeztuan artu ebenak euretzat, iaño ofen egilleak.

Ez da afitzekoa; Abar Igande egunean goralbenez aintzaldu eban Jainko Semea, barikuan kurutzean josi eban gizakume argalak Haile Selassie 'gaz beste ofen beste egitea.

Aufez dira inguruetan Pilatos koldafaren antzera eskuak garbitzen dabezanak egi ta eskubideari txut eginda, batezbe, euraen ondasunak afiskoan badira.

Erakutsi txar ta tamalgafija litzate ludi osoarentzat, jaun onek yaurti daben yoranezko deadafa basamortuan galtzea; baña zapaldu eta bifindu dautzen efi gaxo, eta eraildutako abefi ziñopa artetik, Gabon gaubean, ludiko kistafari yaurti eutzen deadar biotzetikoa ostendu zan antzera, ostenduko dala deritxagu, zuzenbide ta eskubidean ipiñi daben ustea be.

Zoritxafez, ikasiko dau orain, lagun urku ebazala uste ebanen eskintza ta iribafeak, ekaitzak muskildutako lora antzera bilostzen dirana zoritxar aldijan, eta eskintza ta ifibafeak ez zirala beretzat, ostu dautzen abefijarentzat baño.

Eta oñazean oñazgafitzat baliteke bere abefija zapaldu daben gizon dolor eta lapur aufean, maite ebela zirautzenak ifibafez makurtzen ikustea.

Bere kurutzea eroateko laguntasun biña etofida Europa onetara, eta baliteke aurkitzea Sirineo bat bidean il ezdaitean, gero dan-danaen aufean Ginebra'ko uri ospetsuan erailldu, eta bere soñekoak banantzeko.

Eta gorengo diran latefi artezkarijak era ofetara zapaltzen badabe bestien eskubide osua, nor eta zeren izenean sortu legike eurena dala diñoena, beta erasotekoa?

Zer dala-ta ba, itz egin eskubide izenean, makalagoa zapaltzea azke badabe?

Ez ete da ba erikoa, latefi senduak makalagoari ostu eta zapaltzeko eskubidea ontzat artzen badabe, gizon senduak makalagaz ber-berori igetea?

Zer dala-ta artegatu ereindako azitik erne diran landara erakuak badira artzen doguzan igalijak?

Zeuk ostu ziñaike eta zerdala-ta daukazuz lapufak zaintzeko ainbeste gudari, gosez diranak alikatzeko bear diran diruak eralgiten?

Ez aldira deungekeri onen erakutsijak, matxinada eta gizarte bufuka geyenen itufija?

Izkilu ta izkilu edenduz doyaz gertuten latefijak, alkar erailldu eta zapaltzeko, argal une gustijak aintzat arturik, eta zerdala-ta kendu gizonari eskubidea geidea makal edo gaixoz dagonean, beste ofen beste egiteko?

Obena bada lege aufean gizonak dagian deungekerija, zerdala-ta ezda izango latefijak dagiena?

Italitafen garaitza ondoren, Musolini'ren ministruak, ludi danera edatu ebazan itz tximur oneik. "Orain ile batzuek zerbait ezkatu geutzan Abisinia'ri onean, eta ez euskun ezertxube erentzun. Orain ostera dan-dana kendu dautzagu, nai eta naiez, eta geurea da Abisinia."

¡Eta ber-berori dagian gizona, espetxean sartzen dabe, lapufa dala-ta...!

Efuki dot Haile Salassie jauna, baita bere efi gaxoa.

Bearbada oraingoz, guzufezko mamu antzera jausiko ziran bere gogo zindotik latefi zuzenpidean ipiñi ebazan itxaropenak, eta oldozmen gofotozkoak sartuko ziran areik urten eben tokijan.

Baita baliteke itauntzea bere buruari, ¿zeren biña etofi naz maltzur utsa dan Europa onetara, Afrika'ko basatijak zinduagoak badira era gustietan?

PERULARA.

ERRIJETATIK

MUXIKA

BIZKARGI-EFIGOITI.—Bagila onen 21'gn. Bilbao Kiroltzale-Bazkuna'kuak, Bizkargi'n eta Efigoiti'ko Jeltzaliak Efigoiti'n euzko-jayak ospatuko dabez.

Toki bijetako egitarauak Muxika'ratu dira, eta muxikafak aldra bat Efigoiti'ra eta beste aldra bat, Bizkargi'ra juatia erabagi dabe, EUZKADI izpafingi-bidez iragarteko agindu dauste; Efigoiti'ra juatia gura dabenak afatsaldeko ordu bijetan Ikusteder bide-kurtzian gertu egoteko, danak batera Efigoiti'ratzeko. Bizkargi'rakuak, goxeko 11'etako jauparako Bizkargi'ratzeko. Efigoiti'rako aldria andijagua ixango dalakua zuzmetan dogu; "Lauaxeta" eta "Zidofa" diran lako izlari yayuak eztira, ba, gura dan gustijan ixanbe egiten eta. Ganera aspalditxuan Jel-zabalgunde-jairik eztogu emen inguruon ixan; eta biafixanez aurkitzen gara, bafiz... Gofi ukubil-jasuak... eta abar, zabaldu daben atzefi-ugefa... garbitzeko be. Igitu ba, batez be, gastedija, Sabin'aundijak erakutsi euskun Elburura eldu gadixantzat. Au lortzeko baña, lan ta lan, zaf ta gaste, aldaunak aldaun neufiz egin biafa dogu gustijok.

Bilbao'ko Kiroltzale - Bazkuna'kuak asmu on-onak dabez; Abefijari onura asko loftu legijuez eurok, egiz gura ixan ezkero... Euzko-kirolak berez oso onak diran ezkero, eurok neufi onez erabilten diralarik... iru gauza (bide batez) loftu legikiez: Euzko-soña sendotu, euzko-gogua indaftu eta... Jel-matasunezko gogo-soin-kementsuakin.. Euzko-Abefi Geuria, gaizkatu. "Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi Jaun-Goikuarentzat."

Bilbao Kiroltzale-Bazkuna'ko lendakarijari: Zure atzoko idazkija, gauf, aftu dot Bizkargi'ra bertsuetan juan nadila esanaz; eta esan biaf dautzut: Ni, Bizkargi-zale-zalia nozu ta poz-pozik juango nintzake. Bizkargi'ratzeko baña, eguraldi ona ta gorputzaldi ona biaf... oneik bijok ixaten ba'dotaz, igande goxeko 11'etako jaupea entzuteko Bizkargi'n ixango nozu, J. L., baña bijotatik batek uts-emoten ba'daustkitu. "Juan zan poza pozura, amesak oi diran lekura."

ARBE'TAR MIKEL.—Muxikaf mutil gaste begiko au, Basurtu'n osatebakuntzia egin ondoren etxeratu da; aldi baten uste zan baño ariñago osatu yaku. Zorijonak, Mikel.

E.'taf K.

ELGOIBAR

"ARGIA,,'REN ALDE.—Jel Batzoki'ko zabalkunde batzordeak, "Argia" asteroko aldizkingi eder au nun-nai zabaldu nairik afetaz lan egin naidu. Lenago Deun Laurentzi'n jai-aldi polita antolatu zigun eta baita ere "Argia" au saltzeko zaletasuna zabaldu ere, balera onetan gaur ofetaz irakurtzen da euzkerazko au.

Orain bada Deun Kepa baleraren txanda degu; eta bere il onen 28'an egiteko asmuetan dira gure "Argia" zabaltzaliak. Eta jai polita benetan izango dala-ta gaude-asiera mesarekin izango da. An izango ditugu gure ezpatadantzari yayuak bere, eta baita ere itzaldia "Altzeta" jatofa nai genduke egun ofetan gure artera ekafi- Nola nai ere "Argia"-rentzako egun aundia izango dala ta gagoz il onen 28'an. Garaiz bada argitalduko degu egitaraua.

EZKONTZA ATIAN.—Datofen ilian ezkontzekuak dira, Imaz'taf Iñokentzi tolozaf gastia, emengo neskatila polita dan Goyogana'taf Sorne'kin. Zorionak aufez.

JAIOTZA.—Alabatxu bat izan dute, Etxebafia'taf Bedita'k eta emastiak. Zorionak.

NEKAZARIAK.—Igezi zan igandian, uri ontatik baseritar asko Azpeiti'ratu zan, nekazari-eguna ospatu naian. Pozik etxeratu ziran ango jai edefak ikusi ta gero. Entzuten giñoten jai zoragafia izan zala benetan, batez ere ainbeste mila nekazari ikusita eleizkizun edefa euzko-jolasak itzaldiak bertsolariak eta ederena biotzkofena nekazariandako etxe-zuri befia nekazari jatofari ematia, ¡gora! zioten nekazari bazkuna eta guk erantzuten degu izpafingi onen bitartez gora...

ERESBATZA.—Gure Eresbatza San Juanetako jaiak ospetzera Eibar'era dijua ango udala'ren aginduz. Ori ondo anaitasuna danen gañetik.

NASKALDIA.—Gaxorik arkitzen da, Zuluaga'taf Julene emakume abertzalia, laister guztiz sendatuta ikusi nai degu.

Donosti'tik etofita denbora aldi bat igarotzen arkitzen da San Miguel'en, Sorondo'taf Sole emakume abertzalia.

UDAL-BATZARA.—Azkenengo udal batzafian artu ziran erabaki urtenenak: Ziaran eta Lasarte'taf Bitorianok, Gaixo argitzen dala ta eskaera egiten du, txiro bezela gexo etxe baten sartu nai lukela. Udalak ongi arturik galdetzen du ofetako etxetara eta orain tokirik gabe arkitzen dala diote ta tokia egiten danian aditzen emango dutela.

"Euskeltzaliak" eskatu dute laguntasuna eta 50 laurlekin laguntzia erabagi dute. Jestoriak laguntasunau ukatu zien.

—San Juanetan Eibar'ren izango diran iskilu tiraketarako 50 laurleko eman ditu.

—Ariltzeko estudiorako utzi zuten Euzko-Pizkundeak Donosti'ko ifazoi edo radio'rako laguntasuna eskatzen duteta.

—Abaitero beterinarioak zekor bat saltzeko kondizio txafetan euala ta efe duala aditzen eman du.

—Azpeiti'ko udalan idazki bat irakufitzen da, batzar baterako udal-ordeskari bat aututzeko. Gobernadoriari adari-jokuak jokatzeko azkatasuna eskatzeko-udalak Mokoroa autu du arazo onetan yayuena dala uste izanik.

AIXERIXA.

GALDAKANO

EUZKEL-IDAZTI-ALDE.—Ixen ofekin, ixen ofek diñuan arazorako sortu dabe Bilbao'ko Euskeltzaliak bazkun bat. Bazkun ofek daukan gogua da euzkel-idaztijak, era gustijetarikuak egitia. ¡Benetan idazti gitxi egiten dira, ba, geure aftian!

Baña ofetarako euzkeltzale gustijon gure abefijaganako matasuna erakutsijaz lagundu biaf dautsogu. Euzkeltzale bakotxa gertu bedi idazti-zenbaki bat erostera. Ofetarako Bazkunak bialdu dauskun ofija bete geinke arpidetu esan gura dogu, merke-merkiak ixango dira-ta.

Euskeltzale edo abeftzale bat geratuko ete-da arpidetu barik? Nai dabenak eskatu efi onetan Altuna'taf Josu'ri edo bialdu EUZKADI'ko idazkolara.

JUAN-ETORIJAK.—Gomuzio'ko jayak igaroten etofita pozik agurtu genduzan Lafabetzu'ko Apraiz'taf Iñaki ta bere emazte Mendiola'taf Jone Miren, Miren, Aintzane, Libe eta Iñaki euren seme-alabakaz.

Ibafuri'tik etofita Mendiola'taf Gabirele bere seme Elofiaga'taf Josu'kin. Basauri'tik "Basatxori bat" euzkel-idazlia, bere lagun batekin. Amarika'taf Terese, Dario'tik bere gurasuakana.

Artetxe'taf Peli abeftzale entzutetsuba bere emazte gastiaz, Luxua'tik. Gustijoi agufa.

BIZKARGI'RA.—Igandian euzko-jai bat Bizkargi-mendijan Bilbao'ko Euzko-Kiroltzaliak egingo dabe. Gaf andija dago bertara juateko ta efi onetako gastedijak, be, juango dira. Eupa ba galdakanotafak, igandian, bagilaren 21'gafenian Bizkargi'ra nor baño nor ariñago.

BASAKIÑA.

DURANGO

ANDONI DEUNA'REN JAYAK.—Urkiola'ko Andoni Deuna ikeftzerakuan oztetza ugarijak igon ziran. An eguraldi txafan, be, bai-zala egoteko eta Durango'ko jatetxe-akeitetxe gustijak gonburuz ziran. Batzokijan, zetan esanik ez, oztetza edefak! Ainbat etxol (bafaka) ikusi gebazan; konbeni eztiranak, be, ba-ziran gero! Katolikoen udal onek zer egiten yok?

Biurtuko ba'litzakez
gure aita zafak
atzera, be, ilgo leukez
negafen indafak...

JAUPARI BARIJA.—Ana Deuna'ren eftxadonean bere lenengo jaupea esan eban Beaskoetxea'taf Pantzeska gastiak. Jaupa - laguntzale Asteintza'taf Pantzeska, Bermeo'koa eta Ertzilurtia'taf Bitof, Yufeta'ko abade bafi lagunak. Eleiz-gogo Ortutzaf'taf Domeka elexako ama-atabitxi gure abefkide, Argintxonitz'taf Andoni ta emaztia. Txonizlari Zalo-Etxebafia'tafa. Ederto gustija; Zorijonak betiko zuri, abade bafi ofi.

ERIJOTZA.—Urtzila'taf Paustiñe il zan .(G. B.). Tamala benetan bere lenengo umetxuba emotian, il biafa! Irakufle, gustijok aren eskubetan gagoz. Otoi ildakuaren gogo-aldez. Efapel'ek aftu begi geure bijotzeko tamal-agufa.

GEXORIK.—Abaitua'taf Pantzeska, Andra Mari'ko jaupalburua aspaldijon makal dabil. Bata Garamendi'taf Martin, be, egunokaz oberuntz dua. Oleaga'taf Iñoskentzi abefkidia osatebakuntza eginda laster gixonbafi datofkigu. Poztuten gara. Azategi'taf Begoñe. Azategi'taf Bitof'en alabea g... dago. Arin osatzia, gustijoi guk ...

DABILTZANAK.—Madrid'etik, A... solo'taf Aure abeslari azkafa. T... 'tik Andoni-jayak igaroten Gar... 'taf Jon eta Azurmendi'taf Ja... Venezuela'tik (Caracas) Iriarte'ta... tor Josulauna alditxu bat igaro... bere ololufean. Iriarte'taf Efol... anaya dogu. Agife'taf Efaimund... bere emazte Ereñago'taf Julene ... dira ezkon-ibiltaldi ostian. Ondo ... fijak.

SORKUND...

GERNIKA

EUZKEL-IZENAK.—Joseba An... Egufola'taf Andoni irarlari ... ren seme jayopafijari. Goikolea'... Martin, Natxitu'ko jauparia eta G... 'taf Sinporose, mutikotxuaren ama... izan ziran aita amabitxiak.

—Geure adiskide bafuko dogun I... zabal'daf Narkiz eta Zeafeta'taf P... tzeske'k Kortezubi'ko "Landeta-Be... 'ko Arantsolo'taf Koldobika'ren al... txu bat artu eben besoetan, eta L... izen begikoa ezafi eutsen.

Zorionak.

EZKONTZA. — Apraiz'taf S... bermeotafa eta Kaltzakorta'taf ... ezkondu dira. Zorionak.

ANDONI DEUNA. — Jon deu... eleizan, urtearoko Andoni deu... opazko iaupa nagosia izan zan, ... zan igandian.

Txonizlaria Idoyaga Aba, P... semia eta Bermeo'ko lekaretxeko ... tzeskatafa izan zan, eta euzkera ... kun eta gozo-gozua erabiliaz, A... deunaren bizitzazko sermoi egoki... bat jaurti eban.

Zorionak, jauna.

—Andoni deunaren ufengo igand... antxiñatik, Efigoiti'n efomeri ... tzua izaten zan.

Ospea galtzen joakala, esan le... ña; igande afatsaldian, geure ... utsune gitxi agertzen zan-da.

Efigoiti'ra lagunak eroaten ... belbilak, "nok-merkiago-ka" asi ... goizetik; eta batzuk laufleko bat ... beste batzuk efial bi eta efial bat ... tzen eben, emendik Efigoiti ... eroateafen.

¡Zapata bafi gitxi erosteko ... dala ori, deritxot!

OSKIN GARBITZALEA. - ... garbitzale bafia daukagu, eta ... -langilia ganera: Alberdi'taf Bi... zenez "Linberg" dogu, barau.

Zeure zapatok izpilua balze... erabili nai ba-dozuz, deitu egin... berdi adiskidiari.

Aspaldion lan-barik ebilan eta ... -bide onexeri oratu dautso, orain ...

¡Alberdi auxe zan ba, orain ... edo iru, Batzoki arteko pelota ... ketan agertu yakun aufelari ...

Euzkotafak, euzkotafari lagun... yogun!

TIROKA.—Igande afatsaldian, ... tapean, azpil-eiza edo "tiro al p... izan zan.

Eiztariak ugari agertu ziran eta ... nengo saria Deusto'ko batek ... eban, bigafena Gernika'n gera... eta irugafena Nabarniz'ko batek.

BELU-ME...

GETXO

EUZKO-LANGILIEN ZABAL... DIA.—Igandian ixango dira efi ... Algorta'ko Euzko-Langile Alkar... 'ren zabalgunde-jayak. Getxo'n ... -langile asko dagozala, edonok ... Euzko-abixen ugari dagoz eme... afo egoteko gara. Egitarau ede... egin dauskube bertoko langiliak ... emen:

Bagilaren 20'gn. bederatzi... Gran Cinema'n antzezkija. Bi... Bilbao'ko abesbatza'ren euzko-a... jak. Irugafen: Arloteagabeitia'ren ... tzezki bafegafija. Laugafen: O... 'taf Endika'ren itzaldija. Bo... Abesbatzaren ekiñaldija. Seiga... Mendibeltzua abeslarijaren kanta... pigafen: Zabalbeaskoa emakum... kantak.

Bagilaren 21'gn. Goxeko zortzi ... jetan: jaupa abestuba Nikola ... ren eftxadonean. Euzko-Etxia'ko ... batzak abestuko dau eta Onaind... Alberta jaun argijaren itzaldija. ... bijetan: langilien aretuaren one... Ordu batetan: Otoruntza. Afatsa... lauretan: "La Avanzada" deritxo... layan Santurtze'ko Abesbatzak a... ko dau. Lau terdijetan: Bertsolar... Uriarte'taf Estepan eta Eizmend... Dunixi jaunak. Bostetan: Itzaldi... Ormaetxea'taf Gartzen (euzke... Basaldua'taf Kepa. Jauregi'taf Julen.

Ikusten danez ederenetarikua d... ezkero, langile gustijak araxe ... dira. Gora Euzko-langiliak!

IKASTOLA EDEF.—Euzko-E... ipiñi dabe ikastola edefa! Gau ... jetan emeko abeftzale bat egote... umetxubai euzko-abestijak, ezpata... tzea ta abaf erakusten. Pozik ik... doguz olako lanak.

KIROLTZALE-BAZKUNA. — B... efijetan lez emen be aufera dua... roltzale-Bazkuna'kuak. Lengo ga... batzaftu ziran eta erabagi onak ... ziran. Lan andijenak egingo di... kuan gagoz. Gora gustijok!

Euzko-ikasle ba...

'rakurri EUZKAD...

Euzkotar Umien Aldez

Apalkeriak

"¡Cuán interesantes los enfermos, cuán interesante cada enfermo! No sólo para las inducciones de la ciencia. Para los vuelos más altos de la meditación también".— **EUGENIO D'ORS.**

Geyegi apaltzen duten gauzak umeari esatea gaizki zegoala esan nuan nere aufeko idaztian. Gauf esan beaf det gaizkiago dagoala oraindik alako apalkeriak kanpokoen aufean esatea.

Batetik, kanpokoak ofelako gauzak entzun eskero, ufengoan eurak efazago esan leikioezalako, eta bestetik, umeak beti gauza bat entzunaz, au da, leloa dala, bururik ez duala, iñosua dala eta abaf, berak ere azkenerako sigo bere adimena aunditu edo obetuteko. ñistu egingo du eta ez du alegiñik egin

Zertarako egingo ditu ba alegiñak baldin besteak bezelakoa ez ba'da? baldin jayotzatik tentela ba'da? Eta besteak bezelakoa izan ezik, nola leike ba gauzak besteak bezela egitea? eta tentela izanik (aitak ain safitan esaten dion bezela) nola leike ba gauzak ondo egitea? Orixe bai dala lizafari sagafak eskatzea bezela.

Eta ez uzte izan gero mutiltxo gixajoak tontolapiko zamafa izan afen ofenbeste pentzatzen ez dakianik.

Bere aitak edo amak betiko eran: "I ez aiz ba, besteak bezelakoa ta, irekin etziok ba konturik eta, ire burutik ez dik ba iñoiz gogai argitsu batek ertengo ta" onelakoak esaten dizkioten egunen batean, bai leike umeak egi aundiaz auxe erantzutea: —Utzi ba pakean, baldin bururik ez ba'det ez ezer agin du ba, ezin egin izango det eta.

Umeak bere buruagan baldin siñismena galdu ba'du, afokeriz erantzungo du ori eta pozik izango da bere zoria egiña dagoalako, eta zoria aldatzeko alegiñik egin beafik ez dualako. Mutiltxo ofegaitik bai esan leikeala: "Alea jacta est".

Eta baldin oraindik bere buruagan siñismenik galdu ez ba'du, biotza estu-estu dualarik naigabe sakonaz erantzungo du: —Ezin al ba'negi, zer dala ta eskatzen dirazute ba eziña?

Ez dezayogun, afen! umeari bere buruagan siñismenik galdu eraso, ez eta txikitan gauza galdua dirudietenari ere.

Ume batzueri adimenen indafak batzuek txikitan lo egon afen geroago esnatu oi zaizkiote. eta aurtzaroan adimen ufia izan duten umeai aunditu oi zaiote beste batzuen neufira eltzeko aña.

Zoritxafez onelako umeak dituzten gurasoak, umeak bere buru ufikeria erakusten duan bakoitzean asefe egin gabe eta bere utzakaitik apaldu gabe, beste era batera jokatu beaf dute. Adi-bidez iñork entzungo ez duan leku batera umea eraman eta bigun-bigun, eraman aundiz auxe esan: —Ume, nik bai dakit burugabea ez zerala, ez eta iñosoa ere, baña, zergaitik egiten dituzu ba ofelako gauzak? Ezagutzen ez zaituztenak tontolapikotzat artuko zaituzte, eta nik ez nai neure umetxoa iñork tenteltzat artzerik! Afetaz ibili ba, ume, ufengoan.

Era onetara itz egin eskero, umeak usteko du bera ere zertarako edo artarako gauza dala, ez du bere buruagan itxaropenik eta siñismenik galduko, eta danok dakigu siñismenak nolako alatzat egin al lezaizkian gai guztietan; uzkurtza gayetan, osasun gayetan diru gora-bera gayetan... eta batez ere nor bere burua, bide zuzenetatik ibiliaz, lanaren bitartez aufera ateratzeko gayetan.

Gañera beste gauza bat ere gurasoak begien aufean euki beaf dute. Umetan tenteltzat artzen diran umeak, ez dira beti guztiz tentelak izaten. Begira, neure ikastolako mutiltxo tentel xamaf batek bein eman ziran erantzupen argitsua. Burutsutzat neuzkan beste umeak ez zuten al izan onelako erantzupenik eman.

España'ko "Unidad politica" deritzan gai ofezaz ari nintzan bein nere ikastolan (1) eta len Leon, Aragon, Castilla, Granada'n eta abaf efege edo bakaldunak agintzen jafi ziranean bakaldun bat bakafik gelditu zala azaldu nitenean galdetu nioten umeai: Zuek zer uste dezute, bakaldun askorekin ala batekin bakafik zegoala obetoago España?

Eta beste danak ixilik zeudela mutiltxo tentel usaidunak erantzun ziran: —Batekin bakafik, —Eta zergaitik ori?—galdetu nionean: "Ayek danak nork mantendu?" erantzun ziran.

AFITOKIETA.

(1) Urtearen erdia ofelako gauzak erakusten eman beaf izaten degu ta.